

①

॥ श्रीमगळमूर्तिवन्दनः ॥

॥ श्रीहरिविलवर्षीवंशः ॥

॥ सदाशिवः ॥

Joint project of the
Rajawade Sanshodhan Mandal, Mumbai
Chhatrapati Shivaji Maharaj
Vastusangrahalaya, Mumbai

2

हरी
३

॥ श्री गणेशाय नमः ॥ जय जय हर नंत ब्रह्म उनाय का ॥ चतुराननाची या ज नका ॥
 ॥ चवध्यासन के आवां का ॥ तुझे स्वरूप वर्ण वया ॥ १ ॥ साहित ने वे उहे ती ॥ अट
 ॥ राची खुंट ली गती ॥ चै घे तट स्थाप हती ॥ स्वरूप स्थी ती न च उवे ॥ २ ॥
 ॥ सी न न्या बहू ता ची चै स ए ॥ आ ट ज नी बहु व क ट ॥ अ करा ही हीं पु ट ॥
 ॥ स्वरूप तुझे व जी त ॥ ३ ॥ पा चा स उ र ट ॥ चा द सी सह ज ची ज ली वा वी
 ॥ चै दा ज ना ची टे व ॥ न च ले स्वरूप वर्ण वया ॥ ४ ॥ अ ली क य क बा रा दे र वं
 ॥ पा ॥ सी का ज नी च तुर ज्ञान पा ॥ आ नी क चै घ्या जे ल्या मो उ ष्या ॥ ५ ॥
 ॥ जो ली निया त स्ता ॥ ६ ॥ पांच विसा ज ली वा व ॥ ति घा च तुरे ची ना व ॥ ७ ॥

विलास
३

॥ १ ॥

२४

॥ देहि मन्त्रे हस्ताव ॥ यद्विंशत्येविराते ॥ ७ ॥ विद्यावर्जितांसागता ॥ पांचमुखाया
॥ तटस्तज्जाला ॥ समुखाया दृषता ॥ कपाटा प्राप्ति जा उनी ॥ ७ ॥ सहस्रमुखा
॥ चाचर्जिता देख ॥ तो हा जाला तळीत व्यक्त ॥ थोर थोर सपत्नी जटका ॥ यक
॥ मुखे काय वळी ॥ ८ ॥ समुतीचे बिंदु कीती ॥ हे ही यकचे लं हो यगनि ती ॥ ११
॥ निराकपाइ वेघती ॥ परी बुझी स्त्री तापना म्या ॥ ९ ॥ होठ उ पृथ्वीचे वजन ॥ -
॥ गनवेळ सी घुचे जीवन ॥ अथवा वरी वृत्ति वृत्ता ॥ मोजवेळ गनी ताते ॥ १० ॥
॥ अथवा हे कीती ॥ हे मोजवेळ र मापती ॥ परी तुझे गुंण निश्चिती ॥ नवने
॥ वेळो जाते ॥ ११ ॥ असो आंता पुनी सर्व गुंण संधान ॥ द्वितीय अध्यासंपतां पूजे ॥

(3)

हरी
३

॥कैसे देवकीचे गर्भवधुन॥ साहायकी लेबेधुशकी॥ १॥ पाप उदक हजारेतान॥
॥गांलीलीगा इब्राह्मन॥ या बरीहीर सागरी जगती वन॥ काय करीतां जाहल॥
॥१॥ अंतास म्हेने अंनेता॥ चला अवतार घेउं वरीता॥ करु दृष्टाच्यनिःहृपाता॥
॥संतमकर कुंपे॥ १॥ तावबोले धर जो धर॥ पुर्वी मीं जालें सै मीत्र॥ मीं नचे
॥जावतार॥ कष्टमारमोगले॥ १॥ अं सो नबोले द्विसहस्रनयन॥ अ एवंच॥
॥तिआयने उपोशने॥ निराहार शोरजरुष्य॥ तु म्हासवें सेविले॥ १॥
॥अतां आपण श्री अवतारवें॥ अवतार नाटक दास्यवावे॥ गैवब्राह्मन॥ र
॥हावे साद्युजन॥ १॥ टाकुनी कपट फुठीळमाय॥ स्वामीस हांसे कोगीराव॥

विज ०
९

॥२॥

॥२॥

38

१) बोलें कैतुकर माधव ॥ शेषाप्रतीआनं दे ॥ १५ ॥ तुमाज्ञा प्राण सखा ॥ •

२) समरमुमिचा पाट राखा ॥ तुज विनस ह्म टिळका ॥ अवतार मीं नघेचा ॥

३) १६) तुमाज्ञेनि जागु पुर्जा ॥ तुं सखा पाशा प्राण ॥ तुज विन प्रजन येव्हना ॥

४) नगमेची जी वलुग्या ॥ १७) तुज वर पूर्व लक्ष्मण ॥ लंके सकेले कंदन ॥

५) बहूत सेवा करुल ॥ मज तुचा सती शिवेले ॥ १८) आता जाय तुंस तुर ॥

६) हाय माझा वेष्ट सहोदर ॥ मी तुला ज्ञा पाळीन साचार ॥ बळीस

७) द्रष्टे घेतुं ॥ १९) वज्र बंधु तुं खेर्षी ॥ देवकीचे गनी जा उन्ना हीं ॥

८) मी योग माये सल वळही ॥ पाटवितो तु ज मागे ॥ २०) कैसे वधी ले गनेस

(५)

हरी

विला०

॥ कळ ॥ तुजयोगमायाकणिल ॥ मगगोकुळीने उनेटेचिल ॥ रोहिनीचे
॥ निजगर्भी ॥ २३ ॥ मायाजाठलियशोदेचे उदरा ॥ मगमीजाठनिप्रथुरा
॥ पूरा ॥ देवकीच्यागर्भबोवरा ॥ हेसयजानीले ॥ २४ ॥ उपजतागोकु
॥ ळीयउन ॥ मगतुम्हीअम्हीखेळसर्घजन ॥ गेरक्षमीसोसपूजा ॥ ॥
॥ दैयतेथीलेनिर्दाळ ॥ २५ ॥ कलसामथगानमना ॥ पुढेंचाळिठाशंकरान ॥
॥ देवकीचेगर्भीयउन ॥ गर्भराखिलासातवी ॥ २६ ॥ दिवसेंदिवसगर्भवाडे ॥
॥ मंदरीपरमप्रकाशपडे ॥ जैसापळेपळसुयचडे ॥ उदयादक्षीछोउनी ॥ २७ ॥
॥ वसुदेवाप्रतीदेवकीबोले ॥ सावेळमींगर्भीजीजाळे ॥ परीनवळ्वाटलेयेवेळे ॥

॥३॥

॥३॥

५१

॥ यागर्माचें मजलागी ॥ २९ ॥ वाटे पृथ्वी उचळिले ॥ मीं आकाशाची रदे घेतले ॥ ॥
॥ सात समुद्र सोटविले ॥ नव्या मी मज वाटें ॥ ३० ॥ हति घेउन नागर मुसकु ॥
॥ मीं चमदिन वेंस दकु ॥ दैय मारा वेसक कु मना प्राजा वाटें ॥ ३१ ॥ वसुदेव
॥ म्हने तो ह्यणी ॥ नकळे घेचरा ची वर नी ॥ यवला तरी वांचुनी ॥ विजर्ण होयस वेदा ॥
॥ ३२ ॥ तों उगला सावषां मार निद्रा आला देवकीस ॥ वसुदेव हो सावकाश ॥
॥ निद्रा न विनिमज्ज ॥ ३३ ॥ तों हरी याग प्राया ॥ विचब्र म्हादिकां न कळे प्राया ॥
॥ घडामात्रे महं क्रया ॥ ब्रम्हा उहे चीर यले ॥ ३४ ॥ ब्रम्हा विष्टु सीवति न्ही ॥
॥ गकी पाळिले ति न्ही ॥ परीयकने उघडुनी ॥ रूप पाहों नेदि ॥ ३५ ॥ ॥ ॥

5

हरी
३

॥ अम सुखाचा समुद्र ॥ संतपट्टले जीवसमया ॥ परीचांखों न दे अनुमात्र ॥
 ॥ गोपीतेथीठीकोनती ॥ ३५ ॥ हेचैतान्याची बुधी ॥ हेअरूपास्वरूपाचीकीर्ती ॥
 ॥ ब्रह्माण्येपुतळेनाचती ॥ यवचीसुत्रेकानी ॥ ३७ ॥ येनेनिगुसगुनास
 ॥ जानिलें ॥ यनेअनामानाप्रजानीले ॥ यनेनिर्कराजाकारले ॥ धरविलेंअ
 ॥ वतारा ॥ ३८ ॥ हेपतीसनकळता ॥ गरीनीजालीप्रतिव्रता ॥ ब्रह्माण्यची
 ॥ छेतयता ॥ छामंत्रेंकरुनी ॥ ३९ ॥ सेजनिजडनसतारि ॥ सृष्टीघडीमोडीसमया ॥
 ॥ समाचारअनुमात्र ॥ कळोंनदेवीतीयाते ॥ ४० ॥ हेकैटाळीननिघरी ॥ नसतेचदेवउ
 ॥ केकरी ॥ जीवपट्टलेअघोरी ॥ नानायोनिडिउची ॥ ४१ ॥ ॥ ॥ ॥

विजय
९

॥ ॥

॥ ॥

(6)

हरी
३

॥ ज्ञागी ज्ञा छि रोहिनी ॥ तो साता महिन्याची गर्फीनी ॥ म्हने कैसी जा छि करनी ॥ चींता म
॥ नी चर्तता ॥ १ ॥ पुर ज्ञान सतां गर्फरा छि ला ॥ परम चींता ॥ क्रांत ते छि बळा ॥ नंदय शोदे
॥ सकळा ॥ समाचार कळो छि ॥ २ ॥ जीवी प्रो बला चींता गरी ॥ तों वा कशी
॥ वद छि देव वानी ॥ चींता वरुं न वे रोहिनी ॥ व सुंदे वा चा गर्फ जसे ॥ ३ ॥
॥ चोय सय तो को गी द्र ॥ उत्तरी लपु छि या पार ॥ छे वना हे उत्तर ॥ सुरवतां लेस
॥ मस्ता ॥ ४ ॥ ले काप वाद सर्वा छि ॥ नीता चाण गद्यु तला ॥ तो राम जन्म
॥ ला ॥ नवमास भर तांची ॥ ५ ॥ प्रकाशला सह स्वकी छि ॥ ती सा बळारा
॥ म दे दिप्य मान ॥ न दे जात कवतु न ॥ बळी मद्रना मटे विठें ॥ ६ ॥ ॥

विलो

९

॥ ६ ॥

॥ ६ ॥

6A

॥ वैसे सा उपल लाखीं ॥ तो यशोदा लाळी गरो दर ॥ हरी मायने अवतार ॥ तेथे
 ॥ घेतला तो घवां ॥ यशोदा गकीन लाळी ॥ येकें कथा वैसी वर्तली ॥ देवकी
 ॥ पाहणा विरळी ॥ तं वगकीन ही पोटाता ॥ जानेने वैसी लाळी करनी ॥ सांगे व
 ॥ सुदेवाला गुनी ॥ म्हणे गकीन पंडितानी ॥ गोलाळी रोनि कोटें वै ॥
 ॥ व सुदेव म्हणे ते वेळा ॥ कंस द्या के गपि राला ॥ न कळें श्वराची लीला ॥
 ॥ वैसास कळा लासमाचार ॥ दुससागतीं वैसाते ॥ गकीन राला लेथी
 ॥ चातेथे ॥ वैस म्हणे आटव्याते ॥ बहू लपास वेष्टी ॥ देवकी हेतांच
 ॥ गकीनि ॥ जागाने त्रीते लघा हून ॥ अटव्याची अटवना ॥ विसरोन कंस
 ॥ वथी ॥

७

हृश
३

॥ देवकीचा आंठबा ॥ निजघ्यासलागला ॥ गलाजीवा ॥ जनीवनीअवघा ॥
 ॥ आटं वांआटवाअटवता ॥ ६ ॥ जगृतीमुत्रुपीस्यप्री ॥ आटवांदिसेध्या
 ॥ नीमणी ॥ आटवांदिसेनाजनी ॥ आटवांशयनीसेजना ॥ ६ ॥ आटवांदि
 ॥ सेसुमीसी ॥ आटवादिसेआशीके ॥ आटवांनेव्यापीलेंसवसी ॥ दिवसनी
 ॥ सीआटवां ॥ ६ ॥ वैदक्यदेशीचासीमकाजा ॥ वयाचीतुंहेमजप्रजा ॥ तका
 ॥ कचाललीकमळजा ॥ नमस्कृतनी ॥ ६ ॥ जगहवंयआपना ॥ प्रवेशला
 ॥ मधुरापटना ॥ देवकीचेगर्भीयपना ॥ पूजेप्रहउवतरे ॥ ६ ॥ गर्भवासीआलासगवंता ॥
 ॥ बहूतहांसतीसाधुसंता ॥ लीलाअवतारींजगनेनाथा ॥ जन्ममृत्युसाथेचा ॥ ६ ॥

मिज०
९

॥ ६ ॥

॥ ६ ॥

५४

॥ ज्याचे कस्तुरना ॥ जन्ममृत्युजायखं पुन ॥ तो रात्रि जागती येउन ॥ वृत्ता
 ॥ ती द्विघण्टेना ॥ १५ ॥ क्षीरसागरी नहरिआला ॥ तशिटावकायकोसपतिला ॥
 ॥ तो तैसाच संचरला ॥ लक्ष्मीशेषासमवेता ॥ १६ ॥ अनंतरूपे अनंतनामे ॥
 ॥ अनंत अवतार अनंत कर्म ॥ अनंत लीलाच नः शोभे ॥ सक्ताला गिघरयेले ॥ १७ ॥
 ॥ अनंत ब्रह्मपुं अनंत शक्ति ॥ अनंत मूर्ति ॥ अनंत कीर्ती ॥ अनंतरूपे अनंत
 ॥ मुर्ती ॥ अतर्क्य गतिवेदशीला ॥ १८ ॥ असौखी कवीचारे देख ॥ गफी
 ॥ आला लक्ष्मीनायक ॥ कंसासजगलाद्याक ॥ देखिलेन सतां सविद्या ॥ १९ ॥
 ॥ देवकीआली गफीनी ॥ तेजनसमायगगनी ॥ खेदकांहीनाटवेमनी ॥ सुरवे

④

हरी
३

॥ कपून डलता ॥ ७१ ॥ वसुदेव मूने देवकी प्रति ॥ तुलसीताना टपे चीतीं ॥
॥ आटव्यांची कैसी गती ॥ लेटले ते न कळे पां ॥ ७२ ॥ कं सजपतो बहुला ॥ आटव्या
॥ चाकरावया घाता ॥ यावरी देवकी बोलता ॥ प्रतिउतर कायते व्हा ॥ ७३ ॥
॥ मुजापीपून बोले चयन ॥ कंस मारी नरपटन ॥ पुष्टीकचानुराचा प्राण ॥
॥ सनमोत्रे घेई न ॥ ७४ ॥ होकफोपोन गजथार ॥ उदरीन पृथ्वीचा फार ॥ कस्तु
॥ दैसाचा संवहर ॥ बंदिशाका फाजिल ॥ ७५ ॥ जानिवे गंधनुषधी नवो ॥ युधकरि नमो
॥ दास न ॥ जर सुंदर रथीं बांधोन ॥ सत्रवेळ जानी नपै ॥ ७६ ॥ फस्र कस्तुन काळयकन ॥
॥ रची न द्वार कापटन ॥ सकळ नृपासी साहाउन ॥ पहरा नी जानी नपै ॥ ७७ ॥

विलो
९

81

॥ हं कफो जि क्रोधे थोर ॥ जेवे मारीन सो मासुर ॥ निवटीन कै रसावेर ॥ निजसक्त
॥ कै वारें ॥ ७८ ॥ मीसक्त चासार थी हो र्जन ॥ दृष्ट सर्व सक्थरीन ॥ मीं ब्रह्म नंद
॥ पशु पूजे ॥ अवतर लें पृथ्वी वरी ॥ ७९ ॥ वसुदेवास चीता चाटे ॥ हे गजेय वी
॥ ननटे ॥ जरी बाहेर मात फुटे ॥ तरी खन ये हो र्जल ॥ ८० ॥ वसुदेव वें लेवच
॥ न ॥ देवकी आलां घरी मै न्य ॥ पशु पूजे ॥ देवकी कैची पूजे ॥ ब्रह्म नंत मीं अ
॥ से ॥ ८१ ॥ श्री पूर शनान पुशक ॥ साकुलं वेगळामि देस्य ॥ सकळ माया चक्र
॥ चाळक ॥ कत हिला मिच्ये ॥ ८२ ॥ सर्व दृष्ट मीं अतींद्रय ॥ मीं अ वच्य निरामय ॥
॥ अलीत ए पारनि फ्रीय ॥ अंनद मय वत्रे मी ॥ ८३ ॥ मीं अकृप्य काळाचा शास्त्र ॥

१

हरी
३

॥ श्रीं ह्यदिमाय चानिज भती ॥ श्रीं च ह्यचा परता ॥ मायानि श्रीं श्रीं चपै ॥ ८॥
॥ श्रीं च सगुन मि च नी गुन ॥ श्रीं च योर श्रीं च ल हन ॥ देवदै सानि मुन ॥ हर्षा पाळिता
॥ श्रीं चपै ॥ ९॥ ॥ ऐसे देवकी बोलेना ॥ मागु ती घरी मै न्य ॥ तो आकाशी देव पूर्ण ॥
॥ गजर करी ती दुंदुभी च ॥ १०॥ ॥ अवतरला आतां मग वंता ॥ करील दृष्ट्या नि पाता ॥
॥ देवमीळो नी समस्ता ॥ गुप्त मथुं रत उतरले ॥ ११॥ ॥ ब्रह्मदिक ठट्टे ॥ बंदिशाळे ॥
॥ आठे समय ॥ देवकी सप्रदक्षणा करिता सुरवर ॥ यकन मस्कार घालती ॥ १२॥
॥ उमेय पुन बद्दालुळी ॥ गर्भस्तुत करं माली ॥ जयजयची दानंद वन माली ॥ देवकी

ध्रुव
१

१५

१५

१५

॥ गणेशाय नमः ॥ ॐ ॥ हरी नारायण गौरीदा ॥ इंदरावराजानं दंदा ॥ सर्वेशामुक्ता
॥ परमानंदा ॥ परमपूरुषा परमा ॥ ॐ ॥ जयजयजनकापूरतना ॥ पंकजनेत्रा परम
॥ पावना ॥ पद्याक्षवलुसा पद्मपतिजिवना ॥ परमाब्धी वासापरेशा ॥ ॐ ॥ पतित
॥ पावनापंकजधारका ॥ कमनियरुपा निष्कंका ॥ कमळरुपा कमळनायका ॥
॥ कल्पक्षमोचनाकमेठहा ॥ ॐ ॥ कर्मोचका कर्मवतारका ॥ कैवल्यनिधी कैव्य
॥ मलका ॥ वरुनाकरा कामविधिना ॥ कुरुवना राजा कालामा ॥ ॐ ॥ आदिकेशावि
॥ स्ववकुसेना ॥ कैवल्यनिधी अनंतनयना ॥ अनंतपाणी अनंतचरना ॥ अनंत
॥ कल्याणनमोस्तुते ॥ ॐ ॥ अत्ययत्नरुपा अनं परंमपरा ॥ जगुनंठगोचरा ॥

10

हरी
३

१०॥ अनामा अ संग अक्षरा ॥ आदिका रना अ मरुपा ॥ १०॥ अमनुशा या अवी वाचे
 ११॥ दना ॥ आदि त पा अन त सदना ॥ असे वा अ व वा अ म ल पू णा ॥ आदि मुळी अ
 १२॥ वेत्ता ॥ १०॥ अैसी सुधी करु न जाना देव पा व ले अ त धी ने ॥ अनंद न माय
 १३॥ गगना ॥ सुरव जा ले स व सी ॥ १०॥ अ सा रा त्र दि व सा ॥ अ ग ल अ ट व्या च्या
 १४॥ ध्या स ॥ आ ट प्र ह र त या स ॥ अ व वा अ ट यां दि स त से ॥ १०॥ अ प न य
 १५॥ अन कं स सुर ॥ अ सा रा हि अ दे व की स मो र ॥ त व ते अनं द रू प सा चार ॥ ची ता अ
 १६॥ नु मा त्र अ से ना ॥ १०॥ ना सा ग्री टे उन दृ शी ॥ कृ ष्ट रू प पा हें सु शी ॥ ११॥

विज०
१

१०॥

१०॥

(108)

कृष्णदिसेपाठीपोठी॥बोलतांहेठींकृष्णचिये॥१००॥कृष्णरूप
बासनवसन॥कृष्णरूपजंनपान॥कृष्णरूपसदन॥शुषणस
र्वकृष्णरूप॥१०१॥पृथ्वीमापतेजवयोनिमाक॥कृष्णरूप
दिसेसकक॥स्थावरजंगमनिर्मेक॥घननीकरूपदिसतसे॥१०२॥
पुटेउभाकंसदेख॥परीनिरीयदवकासुरेख॥महेकापुटेमत्र्य
क॥तैसाकंसभासतसे॥१०३॥ईशपुटेजेसारंक॥कीज्ञानियांपु
टेमूर्ख॥कीकेक्रीपुटेजंबुक॥कीसूर्यापुटेखद्योतये॥१०४॥कीं

(11)

हरी

॥१०॥

जग्नीपुटेपतंग ॥ कींगरुणसमोरु रग ॥ कीं हंसापुटे जैसाका
ग ॥ तैसाखक उभातेये ॥ १०५ ॥ कीं नामांपुटे पापदेख ॥ कीं वे हा
पुटे चारवाक ॥ कीं क्रांकापुटे मद्रक ॥ मीनकेतन उभाजेवीं ॥
॥ १११ ॥ पंछीतापुटे जजापाक ॥ कीं श्रोवियापुटे हिसक ॥ कीं वासु
कीपुटे मुद्रक ॥ तैसाकंसदिसतस ॥ १०५ ॥ जग्नीपुटे जैसेतृपा ॥ कीं
ज्ञानांपुटे जज्ञान ॥ कीं महावंतासिजावडेपूर्णा ॥ जकदजांपातैसां ॥
॥ ११२ ॥ जैसाकंसदेवकीपुटे ॥ तीसियाहाकं निपोह निवाडे ॥ तंव

विज०

॥१०॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com